

Gemeente Amsterdam
Dienst Onderzoek en Statistiek

Wekelijkse koopzondag stadsdeel Amsterdam-Noord

Project 8281

In opdracht van stadsdeel Amsterdam-Noord

Lotje Cohen MSc
dr. Esther Jakobs

Weesperstraat 79
1018 VN Amsterdam
Telefoon 020 527 9505
l.cohen@os.amsterdam.nl

Postbus 658
1000 AR Amsterdam
Fax 020 527 9595
www.os.amsterdam.nl

Amsterdam, november 2008

Inhoud

Inleiding	5
1 Consumenten en omwonenden	7
1.1 Methode en achtergrond	7
1.2 Koopzondag in het algemeen	9
1.3 59% tevreden met aantal koopzondagen momenteel	10
1.4 52% voor wekelijkse koopzondag in Noord	11
1.5 54% zal gebruik maken van meer open winkels	14
1.6 Argumenten voor en tegen	15
2 De winkeliers	19
2.1 Methode en achtergrond winkeliers	19
2.2 Koopzondagen in het algemeen	21
2.3 65% tevreden met het aantal koopzondagen in Noord	21
2.4 62% tegen een wekelijkse koopzondag	24
2.5 63% van de winkeliers zou niet open gaan	26
2.6 'Last' van winkels die momenteel open zijn	28
2.7 Argumenten voor en tegen	28
Conclusies	31
Inwoners	31
Winkeliers	31
Bijlage I Vragenlijst winkeliers	33
Bijlage II Vragenlijst passanten	37

Inleiding

In stadsdeel Amsterdam-Noord speelt al enige tijd de discussie of de supermarkt van C1000 op het Buikslotermeerplein op zondag open mag zijn. De Winkeltijdenwet bevat in verband met de te respecteren zondagsrust een verbod een winkel op zondag open te stellen, maar daarop zijn uitzonderingen mogelijk. De C1000 maakt gebruik van de mogelijkheid om op afzonderlijke dagen de winkels te openen in verband met feestelijkheden (Winkeltijdenwet 1996 juncto de Verordening Winkeltijden stadsdeel Amsterdam-Noord, art. 5).

In stadsdeel Noord is onderzocht welke mogelijkheden er bestaan voor meer structurele regelingen van winkelopening op zondag, in eerste instantie voor de C1000 en het Buikslotermeerplein, maar later voor winkels in het hele stadsdeel. De mogelijkheid die het beste voldoet is *“Bij verordening kan de gemeenteraad vrijstelling verlenen van het zondagopenstellingsverbod, in geval van ‘toerisme’ (artikel 3, lid 3 sub a Winkeltijdenwet)”*.

Verschillende stadsdelen hebben de centrale stad benaderd om te overleggen over de aanwijzing van een deel van hun gebied als toeristisch gebied. Uitgaande van de eigen bevoegdheden van de stadsdelen, treedt B&W verzoeken in het vereiste overleg welwillend tegemoet. De reden daarvoor is de gewenste spreiding van het toerisme met oog op ontlasting van de binnenstad en Amsterdam Topstad. De stadsdelen worden er wel op gewezen dat een goede onderbouwing conform het wetsvoorstel voor de Winkeltijdenwet gewenst is.

Met het oog op het voorgaande is de optie van het instellen van het toeristisch regime in stadsdeel Amsterdam-Noord voorgelegd aan de commissie Middelen van het stadsdeel. De commissie wil graag een antwoord op de volgende vragen:

- wat vinden consumenten van een zondagsopening in stadsdeel Noord,
- wat vinden omwonenden van winkelconcentratiegebieden van een zondagsopening,
- wat vinden winkeliers in het stadsdeel van een zondagsopening?

1 Consumenten en omwonenden

1.1 Methode en achtergrond

In totaal zijn voor dit onderzoek in de periode van half oktober 2008 tot half november 449 consumenten en/of omwonenden in Amsterdam-Noord ondervraagd. Van hen zijn 214 consumenten face to face op straat in Amsterdam-Noord benaderd. Deze consumenten waren voornamelijk boodschappen aan het doen of aan het winkelen in het winkelcentrum boven 't IJ (111 consumenten) en op het Waterlandplein (84 consumenten). Ook zijn er enkele mensen geënquêteerd in het gebied Mosveld/Hagedoornweg, De Wieken en op het Purmerplein.

Tabel 1.1 Winkelgebied ondervraagden consumenten

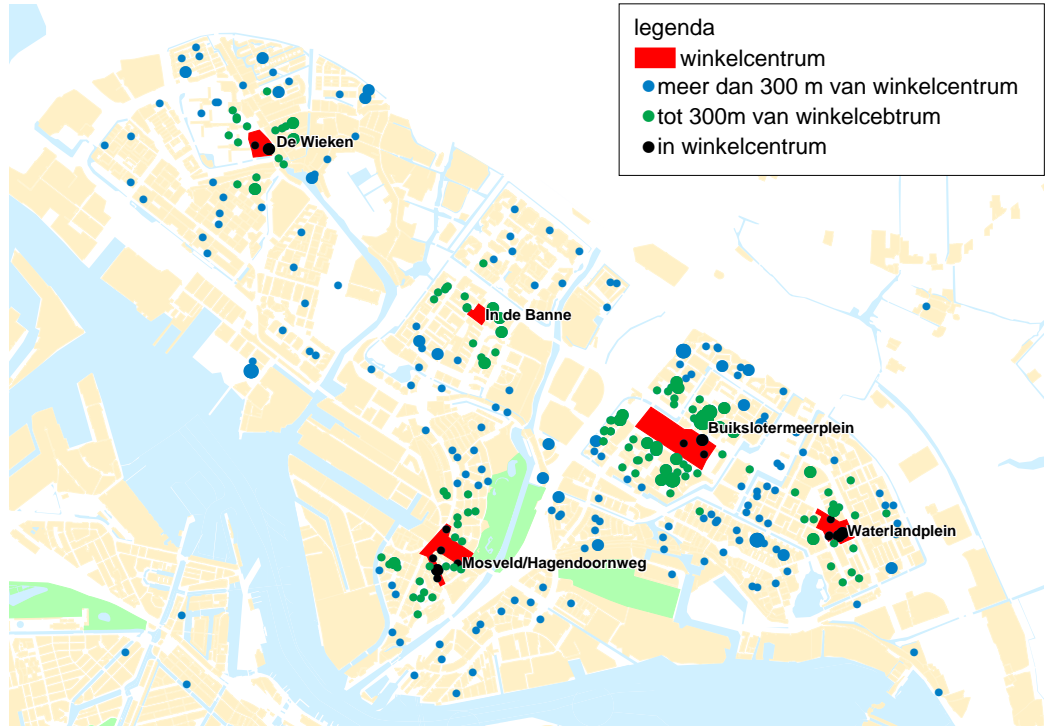
	consumenten (n=214)
Winkelcentrum boven 't IJ	111
Waterlandplein	84
Mosveld/Hagedoornweg	8
De Wieken	8
Purmerplein	3
totaal	214

Hiernaast zijn mensen telefonisch en via het O+S-panel benaderd. Via een steekproef uit het KPN-telecombestand zijn omwonenden van winkelgebieden in Noord telefonisch benaderd, dit leverde 100 respondenten op. Hiernaast zijn online alle inwoners van Noord uit het O+S panel benaderd, dit leverde 135 respondenten op.

De inwoners die telefonisch zijn benaderd wonen in een straal van 300 m rond een van de volgende winkelgebieden: Buikslotermeerplein, Mosveld/Hagedoornweg, In de Banne en In de Wieken(Molenwijk).

Als we de drie groepen ondervraagden samenvoegen komen we het dichtst in de buurt van de leeftijdpopulatie van Amsterdam-Noord. Mensen onder de 30 jaar zijn iets ondervertegenwoordigd en mensen boven de 50 jaar zijn oververtegenwoordigd. Van alle ondervraagden wonen er 192 zeer dichtbij (in een straal van 300m) een winkelgebied en 256 ondervraagden iets to zeer verder weg (buiten een straal van 300m). In totaal zijn er meer vrouwen (256) dan mannen (192) ondervraagd.

Figuur 1.2 De winkelcentra en de postcode van de respondenten. De grootte van de bollen varieert met het aantal respondenten per postcode

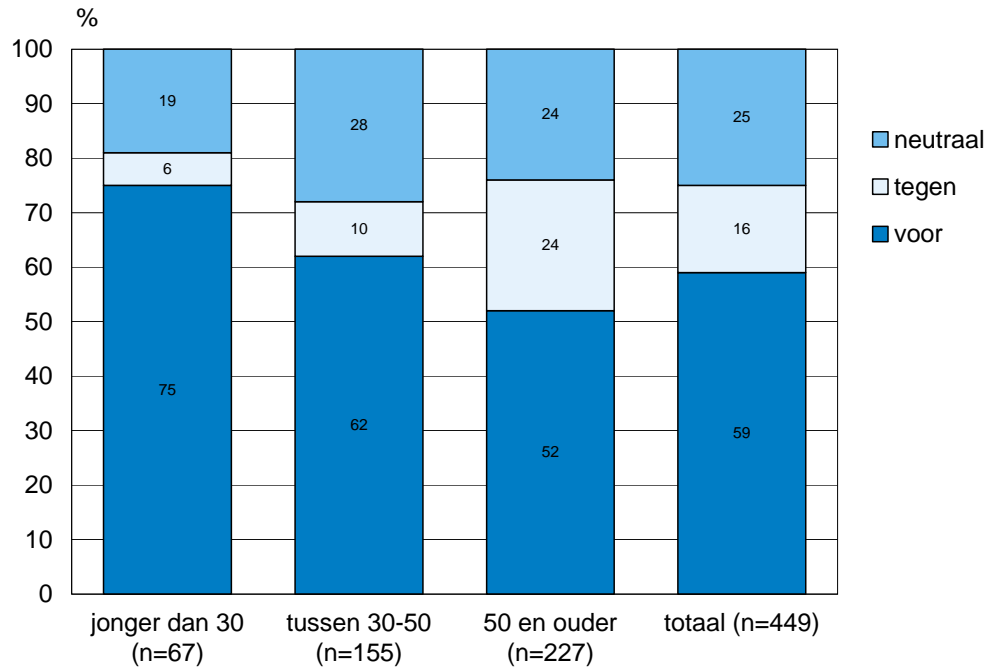

De samenvoeging van de drie groepen levert de meest representatieve steekproef op. Daarnaast zien we weinig verschillen tussen 'bewoners' en 'consumenten'; zowel in waar ze wonen (sommige 'consumenten' wonen ook dichtbij een winkelcentrum en de meeste bewoners zijn ook consument) als in hoe ze oordelen. Daarom zullen we ze in dit rapport behandelen als één groep, de inwoners. Wanneer er interessante verschillen zijn zullen we specificeren aan de hand van leeftijd en/of woongebied.

1.2 Koopzondag in het algemeen

Van de ondervraagden is 59% in het algemeen voor koopzondagen, 16% is tegen en 25% is neutraal. Jongere mensen staan positiever tegenover koopzondagen dan oudere mensen.

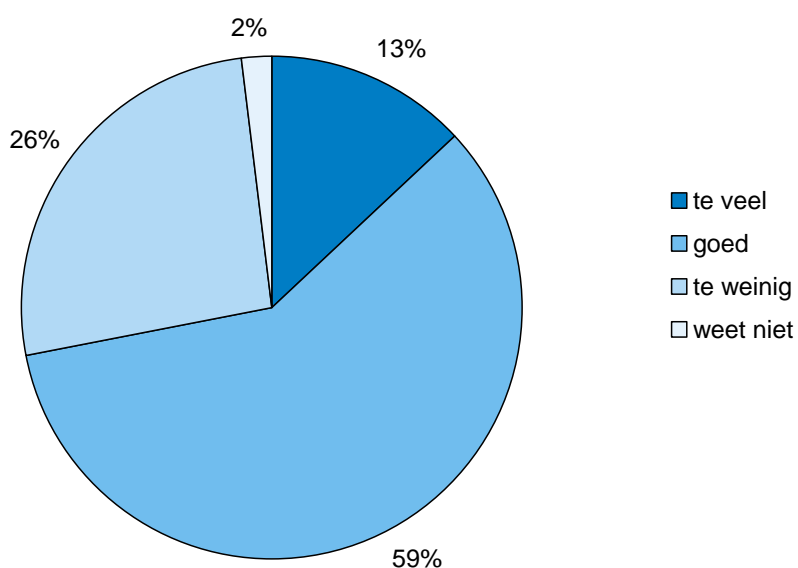
Figuur 1.3 Bent u voor of tegen koopzondagen? Naar leeftijd (procenten)

1.3 59% tevreden met aantal koopzondagen momenteel

Momenteel is er 12 keer per jaar een koopzondag in Amsterdam-Noord. Negenenvijftig procent van de inwoners vindt dat aantal goed, 13% vindt het te veel en 26% vindt het te weinig. Het percentage jongeren (jonger dan 30) dat meer koopzondagen wil is hoger dan gemiddeld en het percentage ouderen (ouder dan 50) dat minder koopzondagen wil is ook hoger.

Figuur 1.4 Wat vindt u van het aantal koopzondagen momenteel in Amsterdam Noord? (procenten)

De inwoners is ook gevraagd hoe vaak ze momenteel gebruik maken van winkels die open zijn in zondag. Vijfendertig procent van de ondervraagden winkelt op zondag wel eens in Noord of ergens anders in Amsterdam. De meeste mensen, iets minder dan de helft van de ondervraagden (43%) doet op zondag wel eens boodschappen in Noord¹. Boodschappen doet slechts 14% wel eens buiten Amsterdam Noord. Inwoners jonger dan 50 jaar maken meer gebruik van deze winkelopenstelling dan inwoners ouder dan 50 jaar. Bewoners die dichtbij een winkelcentrum wonen maken iets vaker gebruik van de mogelijkheid naar de winkel te gaan in Noord en iets minder vaak gebruik van de mogelijkheid om buiten het stadsdeel boodschappen te doen of te winkelen.

¹ Wekelijks is de C1000 open, of anders op de koopzondag in een van de andere winkels.

Tabel 1.5 Gaat u op een zondag wel eens naar een winkel in Amsterdam? Meerdere antwoorden mogelijk, naar leeftijd (procenten)

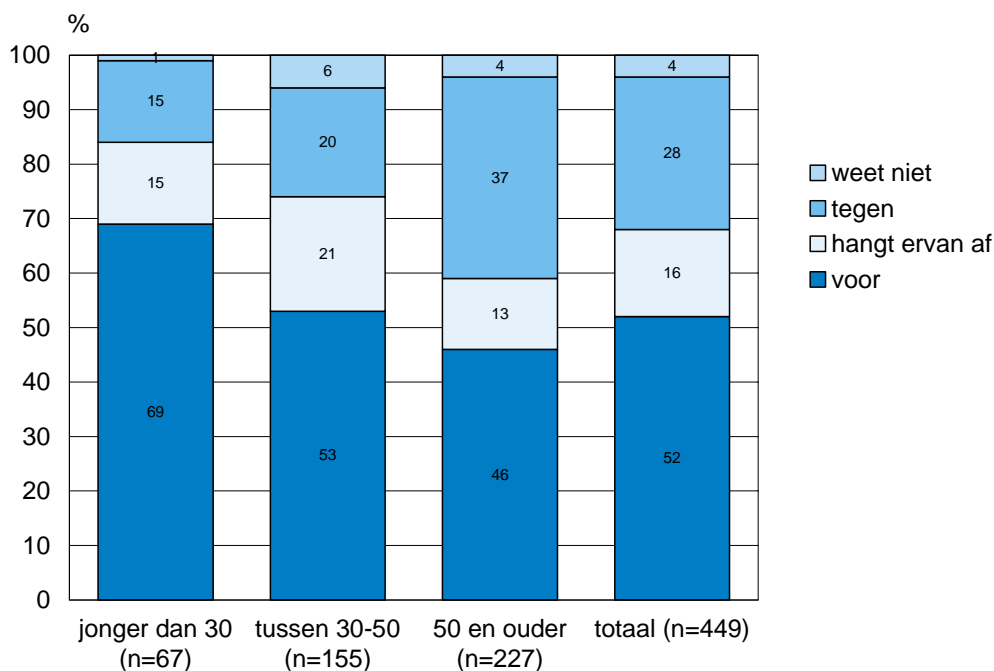
	jonger dan 30 (n=67)	tussen 30-50 (n=155)	50 en ouder (n=227)	totaal (n=449)
Ja, winkelen in Noord	45	38	30	35
Ja, winkelen ergens anders in Amsterdam	57	37	27	35
Ja, boodschappen in Noord	39	50	39	43
Ja, boodschappen ergens anders in Amsterdam	10	16	13	14

Minder dan 10% van de mensen die aangeeft wel eens naar een winkel te gaan doet dit wekelijks. Uitzondering hierop is het boodschappen doen in Amsterdam Noord, 19% van de mensen die aangaven dit wel eens te doen, doet dit wekelijks. De winkels buiten Amsterdam Noord worden door de meeste gebruikers een enkele keer in het jaar bezocht.

1.4 52% voor wekelijkse koopzondag in Noord

Tweeënvijftig procent van de inwoners van Amsterdam Noord is voor een wekelijkse koopzondag. Hoe jonger de bewoners hoe positiever ze tegenover een wekelijkse koopzondag staan.

Figuur 1.6 Bent u voor of tegen een wekelijkse koopzondag in Amsterdam Noord? Naar leeftijd (Procenten)

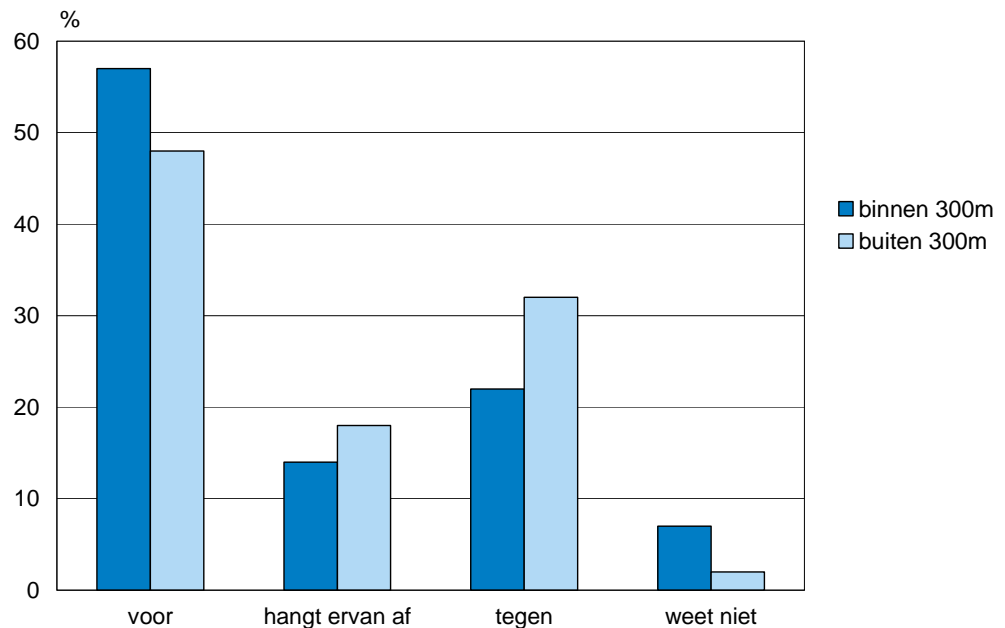
Van de mensen die momenteel tevreden zijn met het aantal koopzondagen in Amsterdam-Noord (dat zijn er 266) is 44% voorstander van een wekelijkse koopzondag, 28% is tegenstander en ook 28% heeft weet het niet / hangt ervan af geantwoord.

Van de mensen die voor een wekelijkse koopzondag zijn gaat twee derde momenteel vaak of af en toe boodschappen doen en/of winkelen in Amsterdam-Noord. Een derde van de mensen die voor een wekelijkse koopzondag zijn gaat momenteel echter nooit op zondag naar een winkel in Amsterdam-Noord, 14% van de mensen die voor een wekelijkse koopzondag in Amsterdam-Noord zijn gaat zelfs nooit op zondag naar een winkel ergens in de stad.

Van de tegenstanders van een wekelijkse koopzondag maakt ongeveer 30% momenteel af en toe of vaak gebruik van de twaalfwekelijkse koopzondag en/of de C1000.

Zevenenvijftig procent van de inwoners die dichtbij een winkelcentrum wonen is voor een wekelijkse koopzondag, van de mensen die verder dan 300 meter van een winkelcentrum wonen is 48% voor een koopzondag. Het lijkt erop dat het gemak van een open winkel dichtbij zwaarder weegt dan de mogelijke overlast.

Figuur 1.7 Bent u voor of tegen een wekelijkse koopzondag in Amsterdam Noord? Naar nabijheid van een winkelgebied (Procenten)

Gevraagd naar nadere toelichting over hun antwoord komt het volgende naar voren. Van de mensen die tegen een wekelijkse koopzondag zijn vindt ongeveer de helft dat het momenteel goed is, er hoeven niet meer koopzondagen bij te komen. Hiernaast is er nog een groep die het belangrijk vindt dat zondag een rustdag blijft/wordt. Ook gebruiken sommige mensen de drukte, de consumptiemaatschappij, de nadelen voor personeel en de nadelen voor kleine winkels als argument. Gegeven antwoorden zijn bijvoorbeeld:

- Ik vind het nogal overdreven. Kan de consumptiemaatschappij ook een tandje lager?
- Dat C1000 iedere zondag geopend is lijkt mij voldoende voor Noord
- Er zijn genoeg kooptijden gedurende de hele week. Zondag als rustdag is een verademing
- Ik houd van rust op zijn tijd. Koopzondag vind ik goed, maar niet in Noord.
- Het is wel goed zo, we moeten het ook niet gaan overdrijven.

De mensen die 'hangt ervan af' hadden geantwoord noemen ook vaak dat ze het momenteel prima vinden. Een aantal mensen vraagt zich af of een koopzondag wel rendabel is voor de winkels. Voorbeelden van antwoorden in deze categorie zijn:

- 12x per jaar is eigenlijk al meer dan genoeg denk ik.
- Het moet wel lonend zijn voor de bedrijven en het personeel moet het er ook mee eens zijn
- Of het wel gaat aanslaan, of er wel genoeg mensen op af komen.
- Persoonlijk doe ik op zondag geen boodschappen, wellicht dat andere mensen er baat bij hebben.

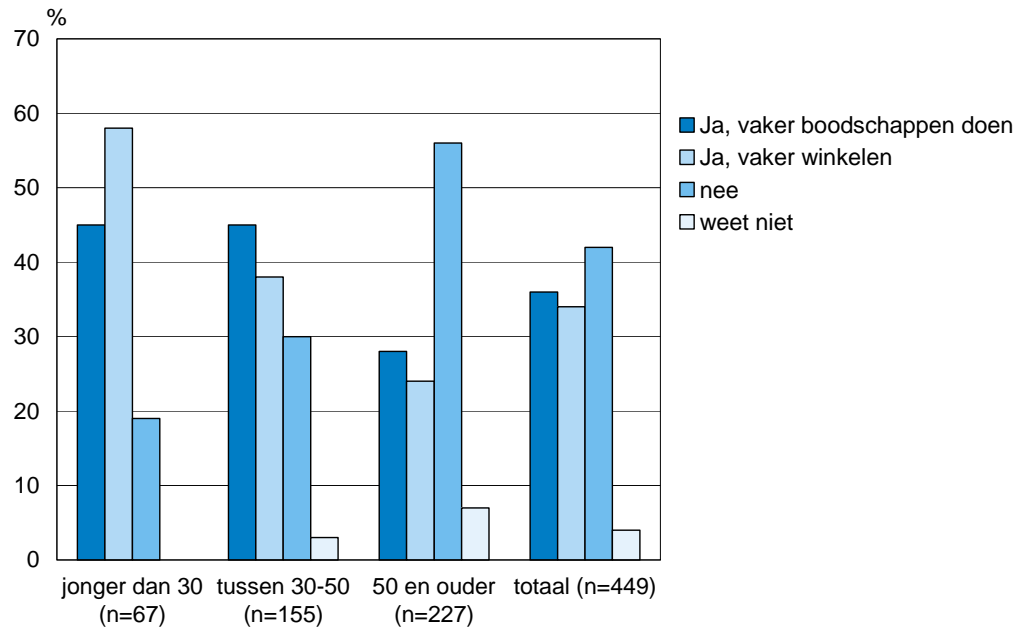
Van de mensen die voorstander zijn van een wekelijkse koopzondag noemt drie kwart het handig, makkelijk en/of vinden ze het fijn de vrijheid te hebben zelf te kunnen kiezen. Ongeveer 20% van de inwoners boven de 50 (die voorstander zijn) lijkt het hiernaast ook nog gezellig, en de jongeren onder de 30 vinden het handig dat ze dan niet meer naar het centrum hoeven. Argumenten die gegeven zijn:

- Als je werkt, is het perfect.
- Op het moment dat je iets nodig hebt is het ideaal om te weten dat er ook winkels op zondag open zijn.
- De vrijheid om ook op zondag -als je vrij bent- boodschappen te kunnen doen of te kunnen winkelen, is érg plezierig.
- Het zou veel makkelijker en prettiger zijn. Zaterdags zijn de winkels bijzonder druk en dat kan vervelend zijn.
- Dan kan je er ook eens tussenuit op de zondag.
- Dat mensen vrij mogen zijn om open te zijn. Overheid moet zich daar niet mee bemoeien.
- Het geeft een beetje gezelligheid en drukte en dat is positief. Anders is het uitgestorven.
- Voor werkende mensen is het wel erg handig.
- Winkels moeten open kunnen. Het trekt publiek en is goed voor de middenstand.

1.5 54% zal gebruik maken van meer open winkels

Als er een wekelijkse koopzondag zou zijn verwacht 36% van de bewoners vaker boodschappen te doen in Noord en 34% verwacht vaker te gaan winkelen. Jongeren verwachten meer gebruik te maken van deze winkelopenstelling. Jongeren verwachten vooral vaker te gaan winkelen. Mensen ouder dan 30 jaar verwachten vooral vaker boodschappen in Noord te zullen doen. Tussen de mensen die dichtbij en verder weg van een winkelcentrum wonen bestaan op dit punt weinig verschillen. Vooral mensen die voor een wekelijkse koopzondag zijn verwachten hier veel gebruik van te gaan maken.

Figuur 1.8 Als iedere zondag alle winkels in Amsterdam Noord open waren, zou u daar dan gebruik van maken? Meerdere antwoorden mogelijk, naar leeftijd (procenten)

1.6 Argumenten voor en tegen

Waarom zijn mensen voor of tegen een wekelijkse koopzondag? Naast een motivatie van hun eigen mening over een koopzondag hebben we mensen gevraagd te reageren op verschillende stellingen (zie tabel @). Meer dan de helft van de mensen is het oneens met de stelling “zondag is een rustdag dus moeten de winkels gesloten zijn”. Ook denkt meer dan de helft van de mensen dat een wekelijkse koopzondag goed is voor de economie en de gezelligheid in Amsterdam-Noord. Een derde denkt dat het goed is voor het lokale toerisme. Twee derde van de ondervraagden denkt dat grote winkels vooral zullen profiteren van een wekelijkse koopzondag, een derde denkt dat de kleine winkels zullen profiteren.

Tabel 1.9 Bent u het eens of oneens met de volgende stellingen? (procenten)

	niet eens/ niet oneens		oneens	geen mening
	eens			
Zondag is een rustdag dus moeten de winkels gesloten zijn	21	24	53	2
Een wekelijkse koopzondag is goed voor de economie van Amsterdam-Noord	54	21	21	13
Een wekelijkse koopzondag is goed voor het toerisme in Amsterdam-Noord	37	23	29	10
Een wekelijkse koopzondag is goed voor de gezelligheid in Amsterdam-Noord	57	19	19	5
Grote winkels zullen profiteren van een wekelijkse koopzondag	66	18	5	11
Kleine zelfstandigen zullen profiteren van een wekelijkse koopzondag	31	24	31	14

Hiernaast is iedereen, onafhankelijk van zijn of haar voorkeur, gevraagd naar het belangrijkste voordeel en het belangrijkste nadeel van een wekelijkse koopzondag.

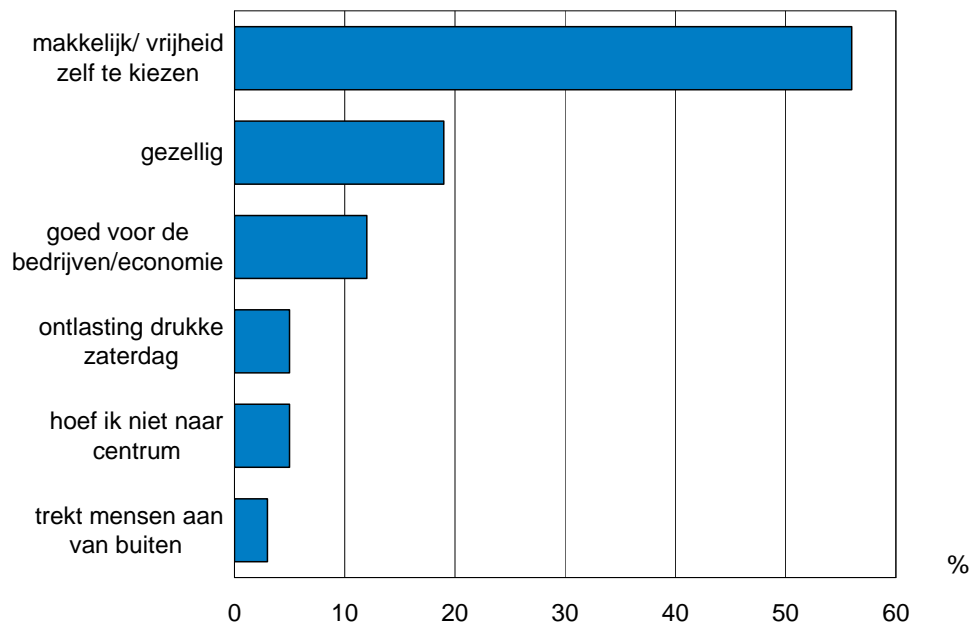
Het belangrijkste voordeel

Van de 311 mensen die deze vraag beantwoord hebben noemen 45 mensen expliciet dat ze geen voordelen zien (14%). De overgrote meerderheid van deze mensen zijn dan ook tegen een wekelijkse koopzondag.

Van de 266 mensen die wel een voordeel hebben genoemd noemt 56% als belangrijkste voordeel dat het makkelijk is en/of het belangrijk te vinden de vrijheid te hebben zelf te kunnen kiezen. Hiernaast vindt 19% het gezellig en 12% denkt dat het goed is voor de bedrijven en/of de lokale economie. Voorbeelden van argumenten die genoemd zijn:

- Dat er meer tijd is om boodschappen te doen.
- Dat je de boodschappen kan doen bij C1000. Het is gezellig om eruit te gaan in de winter. Op zondag winkelt er een ander publiek, meer relaxed.
- Dat je niet meer helemaal naar de stad hoeft te gaan, wil je op zondag lekker shoppen.
- Doordeweeks heb ik weinig tijd, dus het komt goed uit.
- Omdat je nog wat kan halen als je boodschappen bent vergeten.
- Zaterdag is het overall heel druk.
- Waarom niet, het is gezellig om in Noord te winkelen.
- De grote winkels spinnen er garen bij.
- Het is makkelijk dat je altijd kan winkelen.
- Voor mensen die zich vervelen, dat ze wat te doen hebben.
- De leefbaarheid in Amsterdam Noord zal toenemen. Nu is het toch een beetje een "dooie boel".
- Minder stress en tijdsdruk op mijn werkdagen door de week

Figuur 1.10 Wat is het belangrijkste voordeel van een wekelijkse koopzondag in Noord? (procenten)

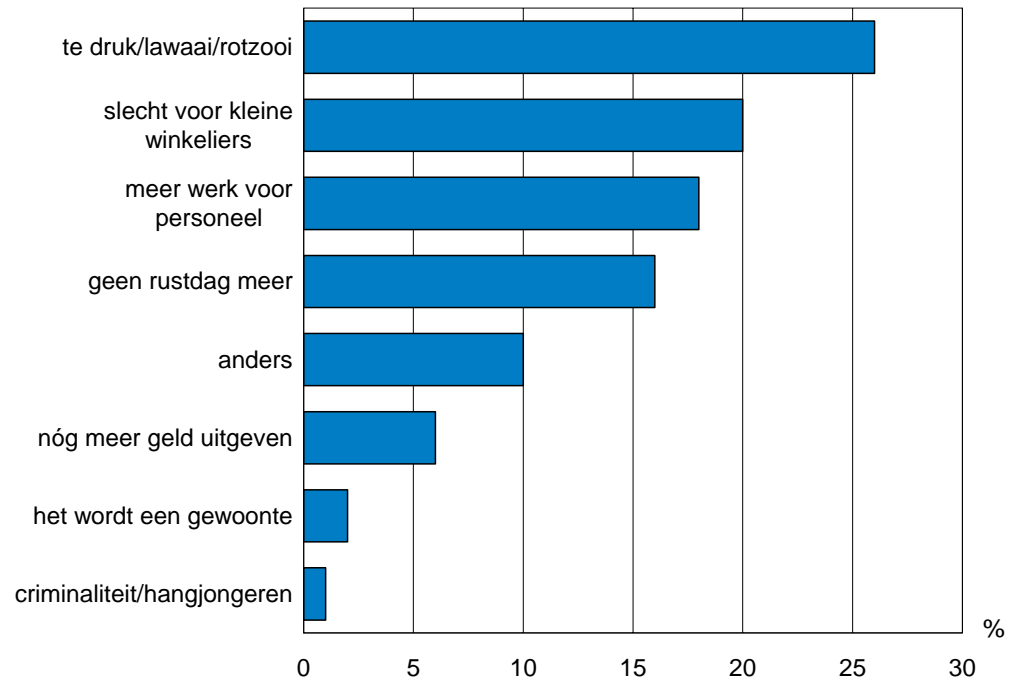
Het belangrijkste nadeel

Van de 264 mensen die het belangrijkste nadeel van een wekelijkse koopzondag benoemd hebben geven 63 ondervraagden (24%) expliciet aan dat er wat hen betreft geen nadelen zijn. Het grootste gedeelte van deze personen is voorstander van de wekelijkse koopzondag.

Van de 201 ondervraagden die wel een nadeel hebben genoemd noemt 26% van de mensen de extra drukte, lawaai en rotzooi die een wekelijkse koopzondag zou kunnen geven. Verder noemt men als nadelen: slecht voor kleine winkeliers (20%), werkdruk voor het personeel (18%) en het verliezen van een rustdag (16%). Voorbeelden van argumenten die men gebruikt zijn:

- Voor mijzelf heeft het geen nadelen, alleen voor de verkopers die in het weekend moeten werken.
- Dat er extra troep op straat komt en dat er teveel lawaai en onrust komt.
- Dat er dan geen enkele dag meer rust is.
- De mensen moeten ook een keer hun winkel kunnen sluiten.
- Meer overlast voor omwonenden denk ik.
- Niet alles moet draaien om geld.
- De kleine zelfstandige heeft er feitelijk een extra werkdag bij.
- De rust wordt verstoord.
- Kleine ondernemers verdwijnen. Geen rustmoment meer in de verkeersdrukke van alle dag. Nog minder tijd voor aandacht voor elkaar.
- Verstoring en verstrooiing

Figuur 1.11 Wat is het belangrijkste nadeel van een wekelijkse koopzondag in Noord? (procenten)

2 De winkeliers

2.1 Methode en achtergrond winkeliers

In de periode van half oktober 2008 tot half november 2008 is bij alle 328 winkeliers in Amsterdam-Noord een enquêteur van O+S langs gegaan. In totaal hebben 223 winkeliers de vragenlijst ingevuld. Dit is een respons van 68%. Redenen voor het niet invullen van de vragenlijst waren onder andere dat de manager niet aanwezig was, dat de winkel gesloten was op momenten dat de enquêteur langs kwam, dat de winkel intussen definitief gesloten is en dat het te druk was voor het invullen van de vragenlijst. Van de 223 winkeliers die de vragenlijst hebben ingevuld zijn er 75 winkels waar 1 of 2 personen werkzaam zijn², 96 winkels waar 3-7 personen werkzaam zijn en 48 winkels waar 8 of meer personen werkzaam zijn. Van 4 bedrijven is het aantal werknemers onbekend.

Er is gekeken in hoeverre de antwoorden van de winkeliers die vooral dagelijkse goederen (etenswaren, boodschappen) verkopen verschilden van de antwoorden van de winkeliers die niet-dagelijkse goederen verkopen. Dit bleek weinig uit te maken.

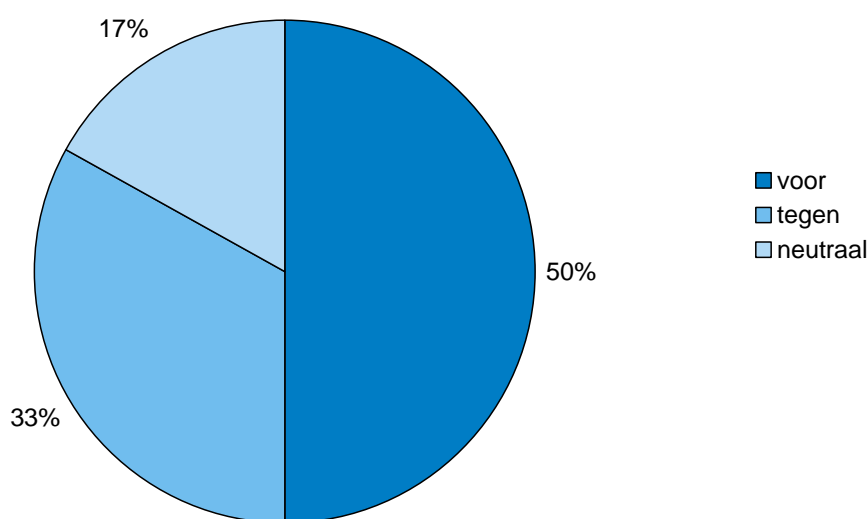
² Werkzaam kan zowel parttime als fulltime zijn.

2.2 Koopzondagen in het algemeen

De vraag of men voor of tegen koopzondagen is beantwoordt 50% van de winkeliers met voor, 33% met tegen en 17% met neutraal. Bedrijven waar meer dan 7 mensen werken zijn vaker voorstander van de koopzondag (65% voor) dan kleinere winkeliers (1-2 personen werkzaam 52% voor en 3-7 personen werkzaam 40% voor).

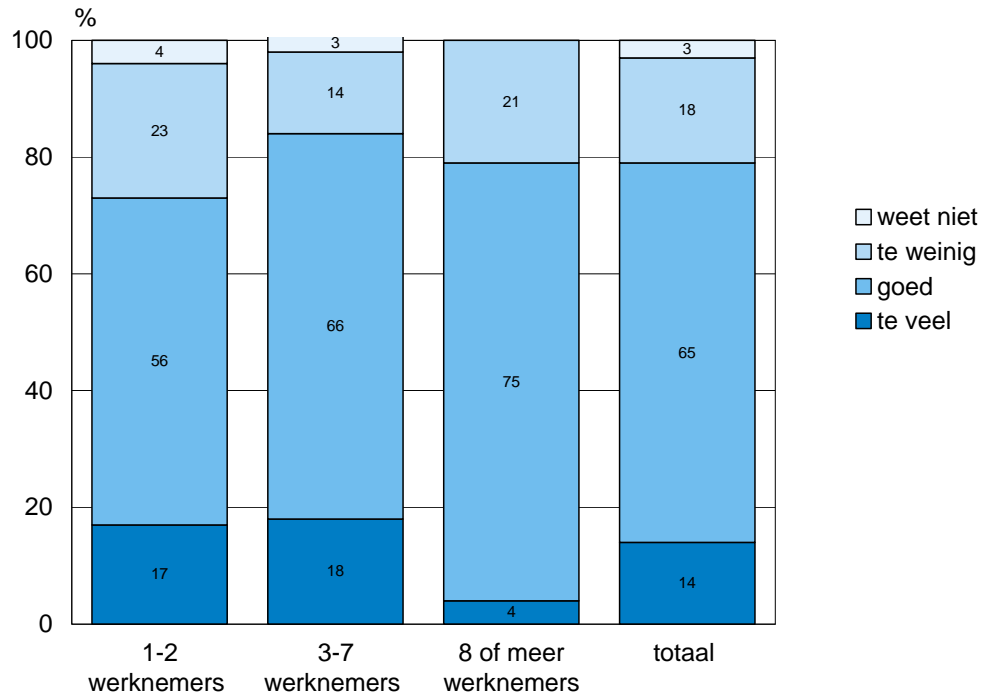
Figuur 2.1 Bent u voor of tegen koopzondagen? (procenten)

2.3 65% tevreden met het aantal koopzondagen in Noord

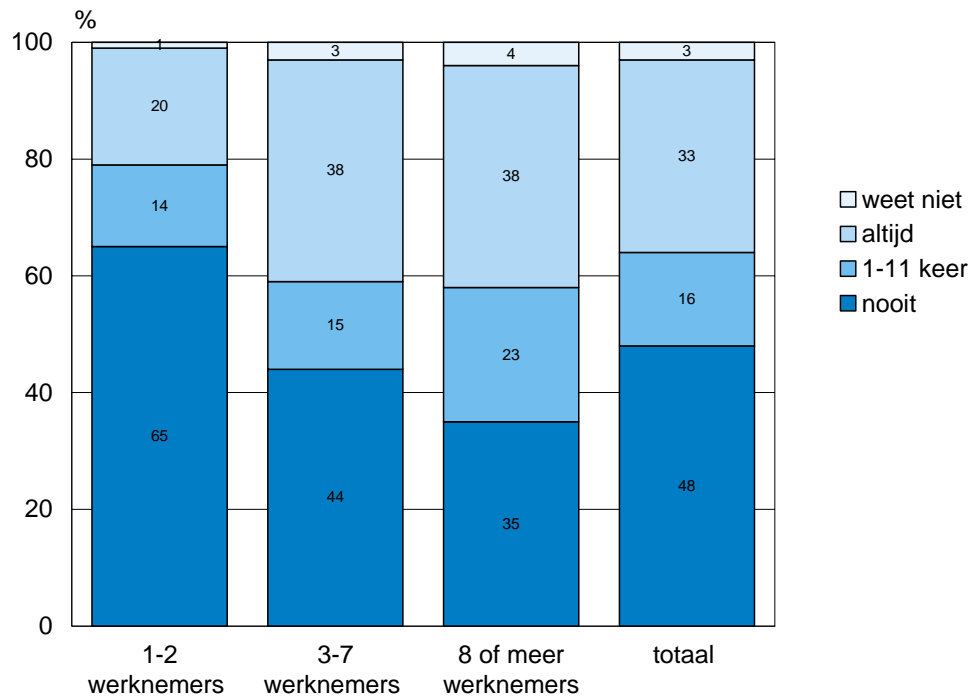
65% van de winkeliers is tevreden met de huidige 12 koopzondagen per jaar in Amsterdam-Noord. Veertien procent van de winkeliers vindt dat er momenteel te veel koopzondagen zijn en 18% vindt dat er momenteel te weinig koopzondagen zijn. Van de winkels met meer dan 7 werknemers vindt slechts 4% dat er momenteel te weinig koopzondagen in Noord zijn, 75% van hen vindt het huidige aantal goed en 21% zou er graag meer zien. Van de bedrijven onder de 8 werknemers vindt ongeveer 18 procent het huidige aantal van koopzondagen te veel. Van de een- en tweemans zaken wil 23% vaker een koopzondag (en is 56% tevreden met het huidige aantal) terwijl van de zaken waar 3-7 personen werken maar 14% vaker een koopzondag zou willen (en 66% tevreden is met het huidige aantal).

Figuur 2.2 Wat vindt u van het aantal koopzondagen momenteel in Amsterdam Noord? Naar aantal werknemers (procenten)

Momenteel gaat de helft van de winkeliers wel eens open op een koopzondag. Drieëndertig procent van de winkels is elke koopzondag geopend. Hier blijkt een groot verschil te zitten tussen de kleine en de grotere winkels. Slechts 20% van de een- en tweemans zaken gaat elke koopzondag open, van de winkels die meer dan 2 werknemers hebben gaat 38% elke koopzondag open. Eenzestig procent van de winkels met meer dan 8 werknemers is altijd of af en toe open ten opzichte van 53% van de winkels met 3-7 werknemers en 34% van de winkels met een en twee werknemers.

Figuur 2.3 Hoe vaak deed u het afgelopen jaar mee aan de winkelopenstelling op koopzondag? Naar aantal werknemers (procenten)

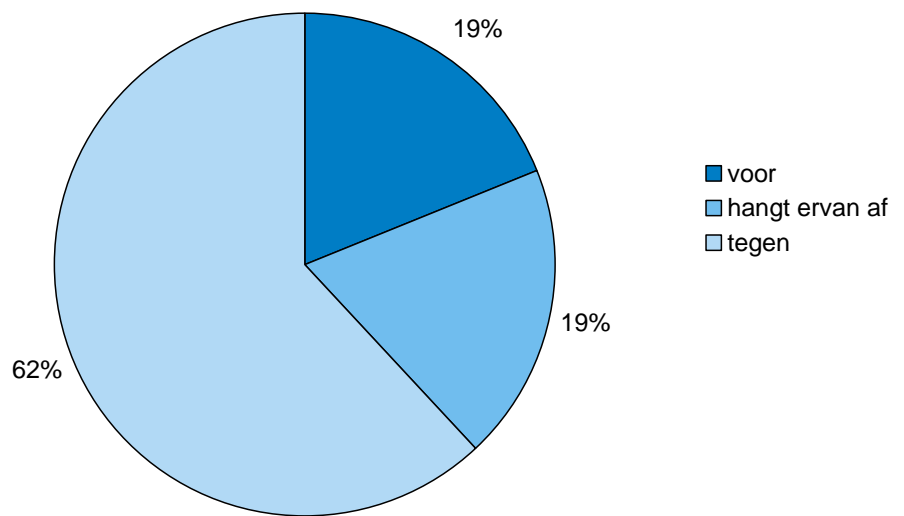

Elf procent van de winkeliers die nooit open gaan op een koopzondag vinden het aantal koopzondagen in Amsterdam-Noord wel te weinig.

2.4 62% tegen een wekelijkse koopzondag

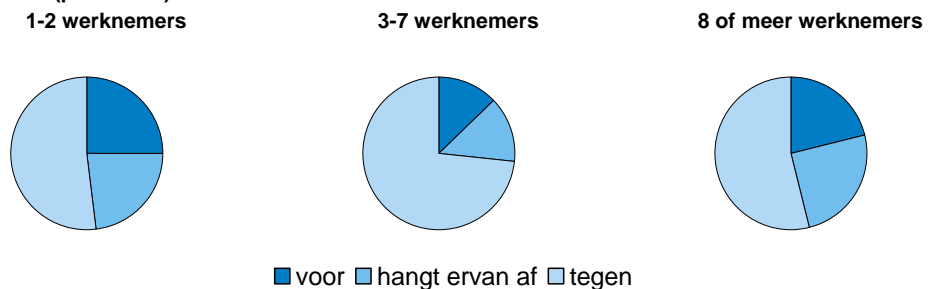
Tweeënzestig procent van de winkeliers is tegen een wekelijkse koopzondag. Negentien procent van de winkeliers is voor en 19% heeft 'hangt ervan af' ingevuld. De winkeliers hebben deze vragen consistent met de vraag over het huidige aantal koopzondagen beantwoord³.

Figuur 2.4 Bent u voor of tegen een wekelijkse koopzondag in Amsterdam Noord? (procenten)

Van de bedrijven waar 3-7 mensen werken is 73% tegen een wekelijkse koopzondag, van de bedrijven waar 1-2 mensen werken is 52% tegen en van de grote bedrijven is 54% tegen.

Figuur 2.5 Bent u voor of tegen een wekelijkse koopzondag in Amsterdam Noord? Naar aantal werknemers (procenten)

³ Winkeliers die momenteel te veel koopzondagen zien zijn tegen een wekelijkse koopzondag en winkeliers die momenteel te weinig koopzondagen zien zijn voor een wekelijkse koopzondag.

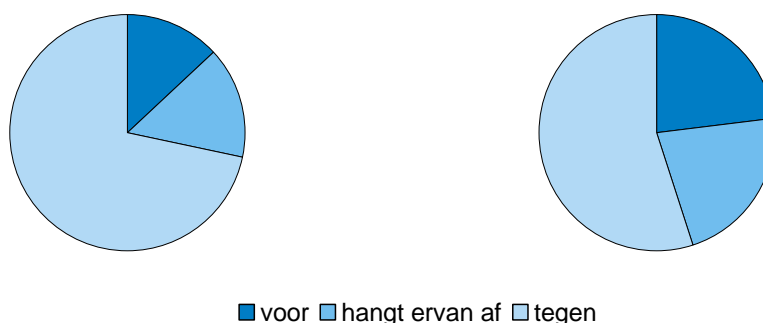
Van de 20 supermarkten die de vragenlijst hebben ingevuld zijn er 7 voorstander van een wekelijkse koopzondag, 8 tegenstander en 5 geven aan het momenteel niet te weten. Van de 81 winkels rondom het Buikslotermeerplein zijn er 8 voor, 60 tegen en voor 13 'hangt het ervan af'.

Hiernaast hebben we gekeken of er verschil is tussen de mening van winkeliers die onderdeel zijn van een (landelijke) keten en tussen de mening van winkeliers die geen onderdeel zijn van een landelijke keten. In totaal zijn er 98 filialen van bedrijven van landelijke ondernemers die hebben deelgenomen aan dit onderzoek, 122 bedrijven zijn geen filiaal van een landelijke onderneming. Onder deze laatste groep vallen ook franchise ondernemers die mogelijk wel de naam van een keten gebruiken, maar die zelfstandig ondernemer zijn. Winkeliers die onderdeel zijn van een keten staan negatiever ten opzichte van een koopzondag dan winkeliers die geen onderdeel zijn van een keten. Dertien procent van de winkels die onderdeel zijn van een keten zijn voor een wekelijkse koopzondag, 72% is tegen en voor 15% hangt het ervan af. Aan de andere kant is 23% van de winkeliers die geen onderdeel uitmaken van een keten voor een wekelijkse koopzondag, 55% is tegen en voor 22% hangt het ervan af.

Figuur 2.6 Bent u voor of tegen een wekelijkse koopzondag in Amsterdam Noord? Naar onderdeel van (landelijke) keten (procenten)

Onderdeel van een (landelijke) keten

Geen onderdeel van een (landelijke) keten

De winkeliers is ook gevraagd om hun antwoord op deze vraag toe te lichten.

Voor

Van de 43 winkeliers die voor een wekelijkse koopzondag hebben 36 dit toegelicht. De helft van hen is voorstander van een wekelijkse koopzondag in verband met verwachte omzetsijging. Verder vindt men het goed voor de consument, vindt men dat er vrij gekozen moet kunnen worden of is men voorstander omdat men zelf graag op zondag naar de winkel wil. Voorbeelden van gegeven antwoorden zijn:

- Meer omzet zorgt voor meer vaste klanten.
- Als meerdere winkels in de buurt meedoen kan het wat opleveren.
- De werkende mens heeft dan ook de mogelijkheid om boodschappen te doen.
- Drukste dag van de week. Goed voor het winkelcentrum. Veel extra omzet.

Hangt ervan af

Van de 42 winkeliers die hangt ervan af hadden geantwoord, hebben er 38 hun antwoord toegelicht. Er zijn veel verschillende antwoorden gegeven. Een derde van deze mensen vindt het belangrijk dat iedereen mee doet, omdat het anders geen nut heeft. Ook vinden een aantal mensen het belangrijk dat iedereen zelf de vrijheid krijgt te bepalen of ze mee willen doen. Voorbeelden van antwoorden zijn:

- Als iedereen het zou doen.
- Als iedereen zijn eigen keuze heeft, vind ik het geen probleem.
- Liever niet elke week.
- Is moeilijk te concurreren met Amsterdam centrum.
- Supermarkt is handig, voor de kleine winkeltjes niet.
- Mits de locatie geschikt is en of er voldoende personeel is.
- Enerzijds makkelijk, anderzijds rust nodig.

Tegen

Van de 138 winkeliers die tegen een wekelijkse koopzondag zijn hebben er 108 hun antwoord toegelicht. Een derde van deze winkeliers is tegen omdat ze niet verwachten dat hun omzet omhoog zal gaan. Mensen zullen niet meer uitgeven en de personeelskosten zullen omhoog gaan. Nog eens een derde is tegen een wekelijkse koopzondag omdat ze vinden dat hun personeel (of zij zelf) recht hebben op een vrije dag. Hiernaast wordt nog genoemd dat ze het wel genoeg zo vinden en dat ze verwachten dat het weinig publiek zal trekken en dat het speciale eraf is als er wekelijks koopzondag is. Voorbeelden van antwoorden die zijn gegeven:

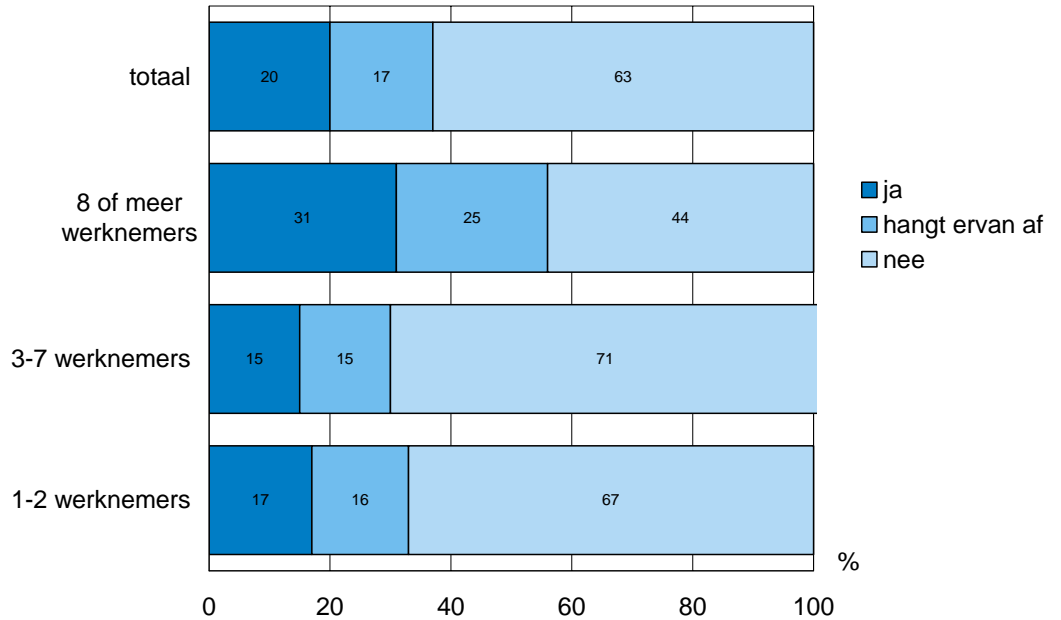
- Ben van mening dat het effect van de zondag dan verdwijnt. Liever 1 drukke zondag dan 4 rustige.
- Het personeel heeft behoefte aan een vrije dag per week.
- Ik denk niet dat het (veel) meer op zal leveren dan nu.
- 1 Keer per maand is prima, ik stel mijn vrije zondag op prijs.
- Je verdeelt alleen maar je klantenkring over 7 dagen in plaats van 6 (wat al genoeg is).
- Omzet word verdeeld, weegt niet op tegen persoonlijke kosten.
- Privé leven ook belangrijk ook belangrijk als kleine ondernemer.
- Men kan maar 1 keer zijn geld uitgeven.

2.5 63% van de winkeliers zou niet open gaan

Drieënzestig procent van de winkeliers zou niet open gaan op een wekelijkse koopzondag. Twintig procent van de winkeliers zou dat wel doen, voor 17% van de winkeliers hangt het ervan af.

Vooral grote winkels zouden hun winkel openen; 21% van de grote winkels is voor een koopzondag, 31% zou zijn winkel wel openen. Bij winkels van 1-2 werknemers zien we juist de tegenovergestelde tendens, was daar 25% voor een wekelijkse koopzondag, maar 17% zou daadwerkelijk wekelijks zijn winkel openen. Ook is van de een- en tweemans zaken 52% tegen een wekelijkse koopzondag terwijl 67% aangeeft niet wekelijks open te zullen gaan. Voor de winkels met 3-7 werknemers liggen deze percentages veel meer gelijk; 13% is voor een wekelijkse koopzondag en 15% verwacht wekelijks open te gaan terwijl tegelijkertijd 74% tegen de koopzondag is en 71% verwacht ook niet open te zullen gaan.

Figuur 2.7 Zou u uw winkel openen als er iedere week koopzondag was in Amsterdam Noord? (procenten)

In totaal zijn er 11 winkeliers die voor een wekelijkse koopzondag zijn maar die zelf niet van plan zijn hun winkel te openen. Ook zijn er 8 winkeliers die tegen de wekelijkse koopzondag zijn maar toch hun winkel zouden openen.

Van de 20 supermarkten die hebben deelgenomen aan dit onderzoek zouden 7 hun winkel openstellen op een wekelijkse koopzondag en 20 zouden dan zeker niet doen, drie supermarkten twijfelden nog.

De belangrijkste reden om open te gaan is omdat men verwacht meer omzet te behalen. Ook wordt, vooral bij de iets grotere bedrijven, genoemd dat men niet achter kan blijven bij andere winkels die wel open zouden gaan.

Wanneer winkels als antwoord 'hangt ervan af' hadden gegeven blijkt het vaak belangrijk te zijn of de andere winkels in de buurt ook open zijn, of er personeel te vinden is en of het hoofdkantoor het ermee eens is.

De mensen die hun winkel niet zullen opendoen geven vooral als reden dat ze het genoeg vinden hoe het momenteel is, zeker omdat ze een kleine en/of speciaalzaak zijn, dat ze graag een dag rust willen en dat ze niet verwachten dat de omzet zal stijgen.

2.6 'Last' van winkels die momenteel open zijn

Twaalf procent van de winkels merkt iets van de winkelopenstelling in andere delen van de stad. Elf procent merkt iets van de winkelopenstelling van de C1000. Hier geldt dat hoe groter de winkel is hoe meer men merkt van deze openstelling.

De winkeliers die hebben aangegeven iets te merken van de winkelopenstelling in andere delen van de stad merken dit vooral omdat hun klanten daarover vertellen, ook zien sommige winkeliers een daling van hun omzet. Een enkele winkelier gaat zelf op zondag naar het centrum van de stad.

Winkeliers die iets merken van de openstelling van de C1000 merken vooral omzetzdaling en/of minder klanten op maandag.

2.7 Argumenten voor en tegen

De winkeliers is gevraagd enkele stellingen over de koopzondag te beoordelen. Bijna 40% van de winkeliers vindt dat zondag een rustdag is en dat daarom de winkels gesloten zouden moeten zijn. Meer dan een derde van de winkeliers, 37% denkt dat een wekelijkse koopzondag goed is voor de lokale economie, 22% denkt dat het goed is voor het toerisme in Amsterdam-Noord en 50% denkt dat het goed is voor de gezelligheid. Twee derde van de winkeliers denkt dat grote winkels zullen profiteren van een koopzondag, zowel de grote als de kleinere winkels dit te verwachten. Een kwart van de winkeliers verwacht dat een wekelijkse koopzondag goed zal zijn voor de kleine winkeliers. Zevenentwintig procent van de winkels met een tot twee werknemers en de grote winkels (meer dan 7 werknemers) verwacht dat dit goed zal zijn voor de kleine winkels terwijl maar 18% van de winkels met 3-7 werknemers dit verwacht.

Tabel 2.8 Bent u het eens of oneens met de volgende stellingen? (procenten)

	niet eens /		oneens	geen mening
	eens	niet oneens		
Zondag is een rustdag dus moeten de winkels gesloten zijn	39	22	37	3
Een wekelijkse koopzondag is goed voor de economie van Amsterdam-Noord	37	18	34	11
Een wekelijkse koopzondag is goed voor het toerisme in Amsterdam-Noord	22	16	54	9
Een wekelijkse koopzondag is goed voor de gezelligheid in Amsterdam-Noord	50	15	31	5
Grote winkels zullen profiteren van een wekelijkse koopzondag	66	13	11	9
Kleine zelfstandigen zullen profiteren van een wekelijkse koopzondag	24	14	54	8

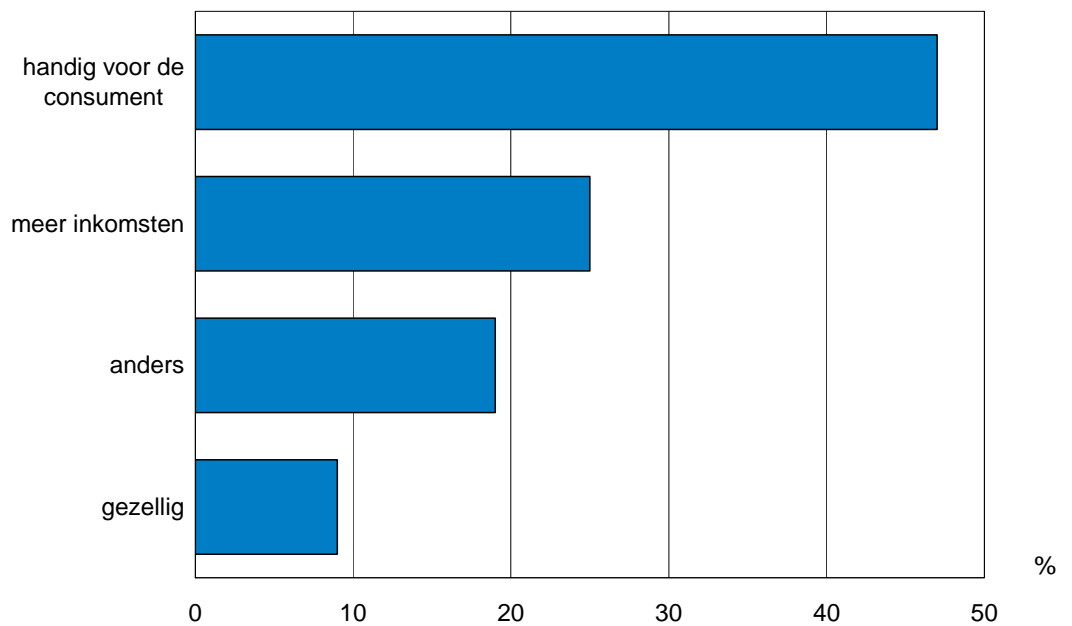
Hiernaast is elke winkelier, ongeacht zijn voorkeur, gevraagd naar het belangrijkste voor- en nadeel van een wekelijkse koopzondag.

Voordeel

In totaal hebben 121 winkeliers antwoord gegeven op de vraag wat zij het belangrijkste voordeel vinden van een wekelijkse koopzondag. Vijfentwintig van hen geven aan dat zij geen voordeel zagen. Bijna de helft van de ondervraagden geven aan dat het handig is voor de consument om op elk gewild ogenblik boodschappen te kunnen doen. Een kwart van deze ondervraagden geven aan een verhoging van de inkomsten te verwachten. Minder dan 10% van deze ondervraagden geven aan de gezelligheid als grootste voordeel te zien. Voorbeelden van antwoorden die gegeven zijn:

- Dat mensen een extra mogelijkheid krijgen om hier boodschappen te doen.
- Het geeft leven.
- Meer vaste klanten en omzet.
- Voor een supermarkt is er wellicht een voordeel. Voor de rest van de winkels denk ik niet dat er een voordeel is.
- Het zou de druk wegnemen door de week. Het geeft klanten meer de gelegenheid om op andere dagen te kopen.
- Voor mensen die de hele week werken is dit fijn.

Figuur 2.9 Wat is het belangrijkste voordeel van een wekelijkse koopzondag in Noord? (procenten)

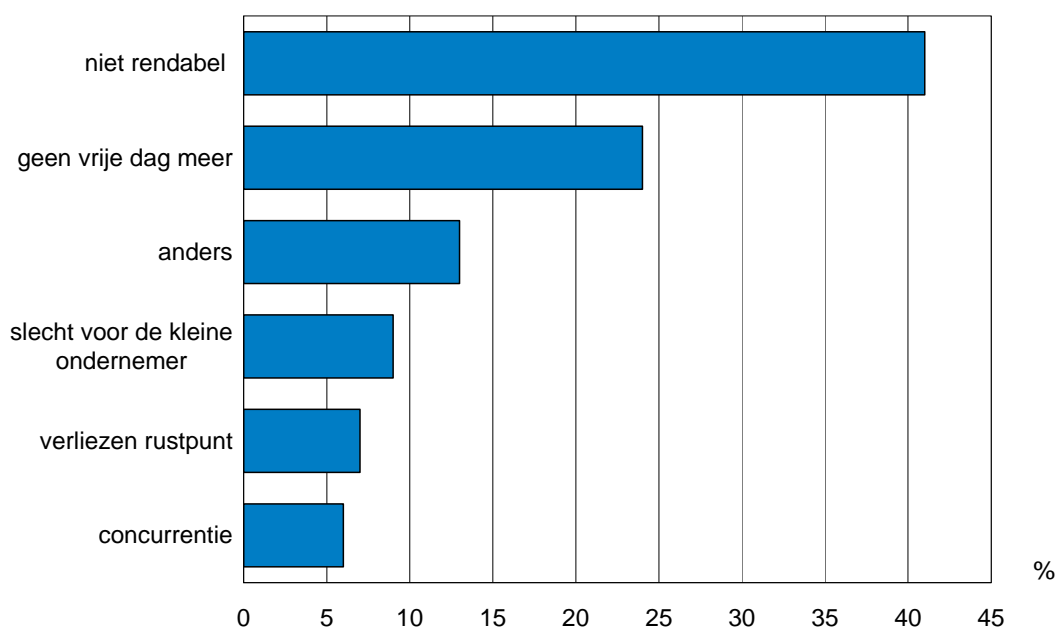
%

Nadeel

In totaal hebben 165 winkeliers antwoord gegeven op de vraag wat ze het belangrijkste nadeel vinden. Eenenviertig procent van deze ondernemers verwacht dat een extra koopzondag niet rendabel zal zijn, de personeelskosten zullen stijgen en mensen zullen niet veel meer kopen. Hiernaast ziet 24% het nadeel dat zij (of hun personeel) geen vrije dag mee hebben. Minder dan 10% van deze ondernemers noemen dat het slecht is voor kleine ondernemers, dat het rustpunt in de week verloren gaat en dat het oneerlijk is voor de concurrentie. Voorbeelden van antwoorden die gegeven zijn:

- Dat ik minder tijd heb voor mezelf. Ik moet steeds meer werken.
- Meer personeelskosten, ben van mening dat het de omzet niet direct zal verhogen.
- De winkelier wordt gedwongen om 7 dagen per week open te zijn om zijn concurrentiepositie te kunnen behouden.
- Het wordt te vanzelfsprekend waardoor mensen minder doordeweeks zullen komen.
- Zondag is een rustdag en dat hoort zo te blijven.
- Kleine winkeliers zullen verdwijnen omdat het niet rendabel is: teruggang leefbaarheid.
- Werknemers moeten meer gaan werken en/of hun vrije dagen inleveren.

Figuur 2.10 Wat is het belangrijkste nadeel van een wekelijkse koopzondag in Noord? (procenten)

Conclusies

Inwoners

Tweeënvijftig procent van de inwoners is voor een wekelijkse koopzondag in Amsterdam-Noord. De omwonenden van winkelcentra staan iets positiever ten opzichte van een wekelijkse koopzondag dan de overige inwoners van het stadsdeel. Een groter gedeelte van de ondervraagden (59%) is tevreden met de huidige twaalfwekelijkse koopzondag. De inwoners maken het meest gebruik van de optie om boodschappen te doen op zondag (wat dus wekelijks kan omdat de C1000 open is), winkelen op zondag in Amsterdam-Noord en/of de rest van de stad en boodschappen in de rest van de stad zijn minder populair. Ook door bewoners genoemde voor- en nadelen van een wekelijkse koopzondag duiden erop dat vooral het gemak van een open winkel voor dagelijkse boodschappen een belangrijke reden is om voor een koopzondag te zijn.

Winkeliers

De ruime meerderheid (62%) van de winkeliers is tegen een wekelijkse koopzondag, slechts 19% is voor een wekelijkse koopzondag. Over de huidige twaalfwekelijkse koopzondag is men beduidend positiever, 65% is tevreden met het huidige aantal koopzondagen.

Voor de 'middelkleine' bedrijven (van 3 tot 7 werknemers) zijn tegen een koopzondag. Het lijkt erop dat voor de kleine winkels (1-2 werknemers) het verband tussen een wekelijkse koopzondag en het daadwerkelijk zelf open gaan minder direct is. Een deel van hen is zowel tegelijkertijd voorstander van de koopzondag (misschien voor zichzelf als consument) en zijn van plan als winkel niet open te gaan. Voor de iets grotere bedrijven is dit mogelijk ingewikkelder. Deze voelen misschien meer druk als andere winkels wel open gaan en zij niet.

Als belangrijke redenen om tegen de wekelijkse koopzondag te zijn worden voornamelijk de toegenomen werkdruk en de verwachte lagere omzet genoemd. De bedrijven die wel voor een wekelijkse koopzondag zijn, zijn dit vooral omdat ze verwachten meer winst te maken en omdat ze de consument graag tegemoet willen komen.

Bijlage I Vragenlijst winkeliers

Vragenlijst Koopzondag Noord winkeliers

Goedemorgen/middag.

Mijn naam is .... Ik ben namens O+S, de dienst Onderzoek en Statistiek van de gemeente Amsterdam-Noord, bezig met een onderzoek naar koopzondagen in Amsterdam. We doen dit onderzoek in opdracht van het stadsdeel Amsterdam-Noord.

1 Bent u voor of tegen koopzondagen?

- 1 Ik ben voor koopzondagen
 2 Ik ben tegen koopzondagen
 3 neutraal / geen mening

2 Momenteel is er in Amsterdam-Noord twaalf keer per jaar een koopzondag. Wat vindt u van dit aantal? Is dat volgens u...

- 1 Te veel
 2 Goed
 3 Te weinig

3 Hoe vaak deed u het afgelopen jaar mee aan de winkelenstelling op de koopzondagen?

--	--	--

De C1000 op het Buiksotermeerplein is sinds februari elke zondag geopend. Zij beroepen zich op verschillende internationale feestdagen. Het stadsdeel zoekt nu uit of het mogelijk is om in heel Amsterdam-Noord elke zondag een koopzondag te hebben.

4 Bent u voor of tegen een wekelijkse koopzondag in Amsterdam-Noord?

- 1 Voor
 2 Hangt ervan af
 3 Tegen

4b Kunt u uw antwoord toelichten?

--

Verruiming winkelopeningstijden stadsdeel Amsterdam-Noord

5 Zou u uw winkel iedere week openen als er iedere week koopzondag was in Amsterdam-Noord?

- 1 Ja
 2 Hangt ervan af
 3 Nee

5b Kunt u uw antwoord toelichten?

6 In een paar delen van Amsterdam is het iedere week koopzondag. Merkt uw winkel daar iets van?

- 1 Ja
 2 Nee → ga naar vraag 7

6b Zo ja, kunt u uw antwoord toelichten?

7 De C1000 op het Buikslotermeerplein is iedere zondag open. Merkt uw winkel daar iets van?

- 1 Ja
 2 Nee → ga naar vraag 8

7b Zo ja, kunt u uw antwoord toelichten?

8	Van de volgende stellingen willen we graag weten of u het ermee eens of oneens bent.			
	mee eens	niet mee eens / niet mee oneens	mee oneens	weet ik niet
Zondag is een rustdag dus moeten de winkels gesloten zijn.	☐	☐	☐	☐
Een wekelijkse koopzondag is goed voor de economie van Amsterdam-Noord.	☐	☐	☐	☐
Een wekelijkse koopzondag is goed voor het toerisme in Amsterdam-Noord.	☐	☐	☐	☐
Een wekelijkse koopzondag is goed voor de gezelligheid in Amsterdam-Noord.	☐	☐	☐	☐
Grote winkels zullen profiteren van een wekelijkse koopzondag.	☐	☐	☐	☐
Kleine zelfstandigen zullen profiteren van een wekelijkse koopzondag	☐	☐	☐	☐

9 **Wat is volgens u het belangrijkste voordeel van een wekelijkse koopzondag in Noord?**

10 **Wat is volgens u het belangrijkste nadeel van een wekelijkse koopzondag in Noord?**

11 **Wat is de postcode van uw winkel?**

12 **ENQ: Noteer naam van de winkel:**

Bijlage II Vragenlijst passanten

Vragenlijst koopzondag passanten

Goedemorgen/middag.

Mijn naam is .... Ik ben namens O+S, de dienst Onderzoek en Statistiek van de gemeente Amsterdam, bezig met een onderzoek naar koopzondagen in Amsterdam. We doen dit onderzoek in opdracht van het stadsdeel Amsterdam-Noord.

Zou u mee willen werken aan dit onderzoek? Het duurt ongeveer 5 minuten.

A ENQ: Noteer de dag.

☐ 1	maandag	☐ 11	vrijdag
☐ 2	dinsdag	☐ 12	zaterdag
☐ 3	woensdag	☐ 13	zondag
☐ 4	donderdag		

B ENQ: Noteer in welk winkelgebied je staat.

☐ 1	Winkelcentrum boven 't ij (Buikslotermeerplein)
☐ 2	Mosveld , Hagedoornweg
☐ 3	Waterlandplein
☐ 4	In de Banne
☐ 5	De Wieken (Molenwijk)
☐ 6	Zonneplein
☐ 7	Purmerplein

1 Bent u voor of tegen koopzondagen?

☐ 1	Ik ben voor koopzondagen
☐ 2	Ik ben tegen koopzondagen
☐ 3	Neutraal / geen mening

2 Momenteel is er in Amsterdam-Noord twaalf keer per jaar een koopzondag. Wat vindt u van dit aantal? Is dat volgens u....

☐ 1	Te veel
☐ 2	Goed
☐ 3	Te weinig

3 Gaat u op zondag wel eens naar een winkel in Amsterdam? Zo ja, waar en waarvoor?

- 1 Ja, winkelen in Noord
- 2 Ja, winkelen ergens anders in Amsterdam
- 3 Ja, boodschappen in Noord
- 4 Ja, boodschappen ergens anders in Amsterdam
- 5 Nee, ik ga op zondag nooit naar de winkel → ga naar vraag 8

ENQ: let op: De antwoordopties van vraag 3 corresponderen met de hieropvolgende vragen.

optie 1 hoort bij vraag 4

optie 2 hoort bij vraag 5

optie 3 hoort bij vraag 6

optie 4 hoort bij vraag 7

Voorbeeld: Heeft men bij vraag 3 optie 1 en 3 aangevinkt, leg dan de vragen 4 en 6 voor en ga vervolgens door met vraag 8.

4 In Amsterdam-Noord is er twaalf keer per jaar een koopzondag.

Hoe vaak bent u het afgelopen jaar in Amsterdam-Noord op een koopzondag gaan winkelen?

--	--	--

5 Hoe vaak gaat u op zondag winkelen in Amsterdam, maar niet in Noord?

- 1 Elke week
- 2 Een á twee keer per maand
- 3 Een paar keer per jaar

6 Hoe vaak doet u op zondag boodschappen in Amsterdam-Noord?

(bij de C1000 op het Buikslotermeerplein)

- 1 Elke week
- 2 Een á twee keer per maand
- 3 Een paar keer per jaar

7 Hoe vaak doet u op zondag boodschappen ergens anders in Amsterdam?

- 1 Elke week
- 2 Een á twee keer per maand
- 3 Een paar keer per jaar

De C1000 op het Buiksotermeerplein is sinds februari elke zondag geopend. Zij beroepen zich op verschillende internationale feestdagen. Het stadsdeel zoekt nu uit of het mogelijk is om in heel Amsterdam-Noord elke zondag een koopzondag te hebben.

8 Bent u voor of tegen een wekelijkse koopzondag in Amsterdam-Noord?

- 1 Voor
- 2 Hangt ervan af
- 3 Tegen

8b Kunt u uw antwoord toelichten?

9 Als iedere zondag alle winkels in Amsterdam-Noord open waren, zou u daar dan vaker gebruik van maken?

- 1 Ja, ik zou vaker boodschappen doen
 2 Ja, ik zou vaker winkelen
 3 Nee

10	Van de volgende stellingen willen we graag weten of u het ermee eens of oneens bent.			
	mee eens	niet mee eens / niet mee oneens	mee oneens	weet ik niet
Zondag is een rustdag dus moeten winkels gesloten zijn.	☐	☐	☐	☐
Een wekelijkse koopzondag is goed voor de economie van Amsterdam-Noord.	☐	☐	☐	☐
Een wekelijkse koopzondag is goed voor het toerisme in Amsterdam-Noord.	☐	☐	☐	☐
Een wekelijkse koopzondag is goed voor de gezelligheid in Amsterdam-Noord.	☐	☐	☐	☐
Grote winkels zullen profiteren van een wekelijkse koopzondag.	☐	☐	☐	☐
Kleine zelfstandigen zullen profiteren van een wekelijkse koopzondag.	☐	☐	☐	☐

11 Wat is volgens u het belangrijkste voordeel van een wekelijkse koopzondag in Noord?

12 Wat is volgens u het belangrijkste nadeel van een wekelijkse koopzondag in Noord?

13 Wat is uw leeftijd?

14 Bent u een man of vrouw?

- 1 man
 2 vrouw

15 Wat is uw postcode?